

УДК 398.332.12(477):7.011.26

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.32.19>

# КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСАНКИ В ЕТНОДИЗАЙНІ

**Сиваш Ілона Олегівна**

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки,  
Національний авіаційний університет, Київ, Україна,  
e-mail: [ilona.syvash@ukr.net](mailto:ilona.syvash@ukr.net), orcid:0000-0002-7060-5350

**Анотація.** У статті розглядається сучасна тенденція використання писанок у дизайні сучасного інтер'єру з урахуванням їх культуротворчого потенціалу.

**Мета.** Визначити можливості використання української писанки в етнодизайні для реалізації потенціалу автентичного українського народного мистецтва у дизайні сучасного інтер'єру.

**Методологія.** Методологія дослідження базується на історичному, аналітичному і системному методах. Для виявлення особливостей етносимволіки писанок різних регіонів України використовується історичний метод. Компаративний метод використовується для співставлення схожості та відмінності писанок з традиційними візерунками. Для визначення і систематизації символів, які найчастіше зображують на писанці, використовується семіотичний метод.

Результати досліджень показали, що українська писанка в культурі сучасності в інтер'єрі виступає водночас як матеріальний об'єкт, символ та образ, який водночас має оберегові властивості для свого власника.

**Наукова новизна.** Полягає у поглибленому дослідженні культуротворчого потенціалу української писанки як носія символічного коду національного мистецтва в етнодизайні і можливостей її використання у дизайні сучасного інтер'єру.

**Практична значущість.** Писанка будучи декоративним елементом інтер'єром також усвідомлюється людиною як оберіг з певним сакральним значенням. Використання писанкових композицій в дизайні сучасного інтер'єру здатне підтримати традиції виготовлення української писанки на всіх рівнях. Володіючи потужним потенціалом творення культури писанка як частина народного мистецтва дозволяє зберегти українські традиції, формує ментальність українців у цілому і спонукає кожного до самопізнання.

**Ключові слова:** дизайн середовища, етнодизайн, інтер'єр, композиції з писанок, ментальність, народне мистецтво, писанка, символ, традиції.

## ВСТУП

У культурі, яка є сукупністю матеріальних і духовних артефактів діяльності людей, що відображається у системі норм, знаків і символів певної етнічної спільноти, саме символ є універсальним феноменом, транслюючи і зберігаючи ідеї і цінності на засадах яких функціонує культура [4]. Символьний характер українського писанкарства, що базується на декоративній системі, яка містить низку найдавніших орнаменталізованих

символів, дозволив зберегти та акумулювати духовні надбання української нації. Адже писанка, яка є твором декоративного народного мистецтва, на відміну від одягу або кераміки не використовується як ужитковий предмет. Писанка втілює пам'ять українського народу, його філософію та бачення світу [13].

В свою чергу дизайн, пов'язаний з побутовими сферами, впливає на формування менталітету як окремої людини, так і народу загалом. Водночас етнодизайн пробуджує

зацікавлення національною «архаїкою» та здатен не тільки сформувати візуальний досвід сучасної людини, а й визначити національний стиль мислення і допомогти у спробах чуттєвого освоєння сучасного предметного середовища [5].

### АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Аналізуючи наукові дослідження і публікації, пов'язані з писанкою, можна відмітити, що одним із перших українською писанкою зацікавився український антрополог Х. Вовк, який звернув увагу на важливість значення писанкових візерунків у вивченні українського орнаменту. У виданні «Український народний орнамент» (1876) письменниця Олена Пчілка розмістила 23 кольорові замальовки писанок із Новгород-Волинського повіту. Професор Харківського університету Микола Сумцов у 1881 році видав розвідку «Писанки». У ХХ столітті писанку досліджували археологи, етнографи, мистецтвознавці, зокрема М. Бабенчиков, Д. Горняткевич, І. Гургула, М. Кордуба, В. Кравченко, С. Кульжинський, П. Маркович, О. Назарієв, Л. Суха, С. Танадайчук, С. Таранушенко, М. Тупчієнко, К. Широцький, Г. Шовкопляс, І. Шуліков, В. Шухевич [1; 3; 8; 11; 16]. У 1982 році П. Гавпт видав у Швейцарії монографію німецькою мовою «Писанки. Творення і значення українських писанок». У ХХІ столітті писанку у фольклорно-етнографічних матеріалах розглянуто В. Ткаченко, до етнокультурних джерел назв писанок із фітоморфними елементами зверталась Ю. Датченко [17].

Про зацікавленість мистецтвом писанкарства широкого загалу свідчить велика кількість науково-популярних видань, серед яких можна виділити книги В. Манько («Українська народна писанка» (2005)), С. Сітько і Т. Русанової («Світ української писанки» (2005)), М. Іванишин («По білому яйці воскові взори» (2006)), Т. Коновал («Писанкова абетка» (2007)), Р. Загайської («Писанка: традиції та модерний дискурс» (2009)), Т. Серебреннікової («Український народний орнамент Ольги Петрівни Косач» (2022)). Тож закономірним є використання писанок у дизайні інтер'єру в якості декоративного елемента, яке потребує додаткового дослідження для з'ясування культуротворчого потенціалу української писанки в етнодизайні.

### МЕТА

Мета дослідження полягає у визначенні можливостей використання української писанки в етнодизайні для реалізації потенціалу

автентичного українського народного мистецтва у дизайні сучасного інтер'єру.

### РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Звертаючись до історії писанкарства варто зазначити, що звичай розпису яєць зародився із традиції вшанування яйця, як символу народження Всесвіту. Найдавніша знайдена писанка в Україні датується Х століттям, та свідченням про те, що яйця розписували ще у дохристиянські часи є символи, якими досі прикрашають писанки – кола, сварги, місяці, півмісяці, шестикутні і п'ятикутні зірки, хрести, які на той час не були пов'язані з християнством. У зв'язку з феноменом двовір'я на території України, де церква боролася з дохристиянськими звичаями, та остаточно не змогла їх викоринити, і тісним взаємозв'язком християнських та язичницьких традицій серед візерунків з'явилися загальновідомі релігійні символи, наприклад написи «Христос воскрес – воістину воскрес», трилисті хрести тощо.

Традиційно писанкарством, яке було пов'язано з атрибутикою весняних свят, займалися виключно жінки. Писанки символізували пробудження природних сил, що брали участь у новому життєвому циклі року. Фарбувати яйця починали від Стрітєнєня, коли зима зустрічається з літом, а закінчували на початку Зелених свят. У середині ХІХ століття для фарбування яєць почали використовувати анілінові барвники. До того для писанок використовували природні кольори, отримуючи забарвлення з відварів трав, коріння і квітів (рис. 1). Дизайн писанки залежав від того, які барвники та інструменти були в доступі. У більшості областях України писанкарки працювали писачками у вигляді



Рис. 1. Писанки, фарбовані засушеними чорнобривцями, корінням марени красильної, мороженими ягодами чорниці і бузини чорної (майстриня Ірина Михалевич) [2]

конусоподібної трубочки чи ліечки. Зазвичай їх робили з м'якого металу. Деякі писачки робили з гусячого пера або курячої кістки. Також яйця розписували за допомогою шпильки або цвяха, які занурювали в гарячий віск й прикладали до поверхні яйця. Розписані яйця знаходили на території всіх областей, крім сучасної Луганщини, Запоріжжя та Криму [2].

Символи на писанках повторюються у різних регіонах, але вони різняться за кольорами та технікою розпису (рис. 2).

У північних та західних областях кольорова гама більш стримана, використовуються чорний, коричневий, бордовий, темно-зелений кольори та інколи в цих регіонах можна зустріти звичайні одноколірні писанки. Є багато анімалістичних та геометричних символів. У південних та центральних регіонах України кольорова гама писанок ширша, але їм притаманна лаконічність, адже візерунки інколи мають один-два елементи. Писанки центральних регіонів здебільшого чорні з білою лінією та кількома кольоровими елементами.

На них можуть бути жовті, червоні, сині, рожеві та фіолетові барви (рис. 3) [2].

Українки зображали на писанках те, що їх оточувало, відповідно символи, зображені на писанках можна класифікувати наступним чином:

- 1) найдавніші знаки-символи (коло, меандр, хрест, сварга тощо);
- 2) фітоморфні символи (трави, квіти тощо);
- 3) зооморфні символи (тварини, птахи, риби тощо);
- 4) предмети побуту (граблі, вітряки тощо);
- 5) релігійні символи (церкви, християнські хрести);
- 6) антропоморфні символи (фігури людей).

При розподілі найпоширеніших візерунків на основні типи символами стихії є зображення сонця, вогню, землі, води, повітря. До сонячних символів належать свастіки, сварги, тригери (промені, що виходять з однієї точки і закручені в один бік) і «козацькі



Рис. 2. Українська писанка: а – писанки лемків, гуцулів, а також півдня України з ілюстраціями (майстриня Ольга Завальнюк); б – писанки Чернігівщини, Волині, Харківщини з ілюстраціями (майстриня Ольга Завальнюк); в – писанки Київщини, Полтавщини і Поділля з ілюстраціями (майстриня Ольга Завальнюк) [2]



Рис. 3. Розпис писанок різних регіонів України: а – лемківські писанки (майстер Зеновій Пеньонжик); б – писанка з с. Космач, Гуцульщина, ХХ ст. (Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара»); в – писанка Поділля «Циганські дороги» (майстриня Ірина Михалевич); г – писанка Харківщини, с. Остроківка (майстриня Катерина Гнеушева) [2]

левади»; зерна і крапки символізували плодючість; грабельки означали дощ; меандр (безкінечник) є символом водяної стихії. Рослинні символи, що присутні на писанках усіх областей України, – листочки, трилисники, «тюліпани», рожі, жолуді, сосонки, смереки тощо. На Поділлі часто використовували символ «вазон», з якого виростало дерево з гілками, квітами і корінням. Як зооморфні символи на писанках зображались олені, козлики, баранці, качки, кури, риби тощо. На заході України багато писанок з зображенням пташок, приклади яких наводить у своєму дослідженні В. Манько [11]. У гуцулів дуже популярним символом є олень [18]. На Поділлі багато писанок з метеликами, яких називають «мутлики». Серед рідкісних варто виділити писанку Львівщини з зображенням рака, де на чорному тлі зображений оранжево-червоний рак з вусами [8]. Також майстри могли не відтворювати не всю тварину, а лише її характерний елемент, зокрема, на писанках зображені різки, курячі лапки, змієподібні елементи. Для побажання здоров'я і достатку на писанках використовували жіночі та чоловічі символи, зокрема дубове листя ображалось для чоловічої сили, стилізовані квіти – «тюліпани» підтримували жіноче здоров'я, адже продовження роду від витоків української культури вважалося священною справою. Всі традиційні символи на писанках символізують будову світу і допомагають зміцнити зв'язок між різними поколіннями українців [2; 6].

Нинішнє переосмислення писанки у контексті відродження автентичного українського народного мистецтва на новому сучасному рівні варто проводити з розглядом можливості застосування його зразків у дизайні інтер'єру. Писанкові композиції необхідно вводити в інтер'єр враховуючи усвідомлення того, що писанка як об'єкт інтер'єру стає водночас і декоративним елементом, і оберегом, що має певне сакральне значення. Як зазначають науковці, введення композицій з писанок в інтер'єр базується на функціональному, ергономічному, естетичному, економічному та екологічному аспектах проектування. Отже, писанкарство України є одним із найцінніших різновидів народного декоративного мистецтва та водночас джерелом етнодизайну. Писанкові композиції забезпечують зміну предметно-просторового середовища інтер'єру, адже здатні візуально змінювати простір приміщення, звужуючи і збільшуючи його висоту або розширюючи та зменшуючи її [7].

Композиції із писанок, які використовуються в інтер'єрі можна класифікувати за їх призначенням.

1. Будучи центральним елементом інтер'єру писанкова композиція стає домінуючою та підпорядковує усі інші конструкції та обладнання. Вона виступає не лише композиційним, а й енергетичним центром середовища. Наприклад, композиція «павук» з писанками. Її сакральне значення дослідив український етнограф В. Скуратівський, який зазначає, що найдавнішою формою «павука» є куля, що символізує сонце. Композицію «павук» розміщували над дитячою колискою, також вона була оберегом від злих духів і символом домашнього затишку [15].

2. Як елемент декору універсального призначення писанкові композиції використовують для оформлення житлової зони. Для декорування обираються композиції з писанок та об'ємні дерева з писанками, що символізують дерево життя. Такі композиції розташовуються на столі або на підлозі, бажано на рівні зору людини. Хоча дерева з писанками вважаються переважно декоративним елементом, вони мають сакральне значення, адже це дерево роду, де кожна квітка або гілка для наших предків означали певного родича, і дерево життя уособлювало модель світу і людини.

3. Елементом декору цільового призначення писанкові композиції стають тоді, коли використовуються лише під час святкових заходів. Наприклад, пасхальний вінок, що походить з традицій Заходу, що є символом слави, перемоги, святості, успіху, могутності, влади миру і сонця. Великодній вінок зроблений власноруч може бути одним із варіантів красивого і простого декору. У вінку композиція з писанок знаходиться у колі. Таким вінком на свято прикрашають двері та вікна житлових будинків [7].

Отже, нині, коли виробы дизайну охоплюють всі сфери життя людини, українські дизайнери у прагненні створити оригінальний та упізнаваний продукт звертаються до спадщини народного мистецтва та художніх ремесел. Традиційне народне мистецтво з його формотворчими, конструктивними, і декоративно-стилістичні прийоми переосмислюються в дизайні, втілюються в новітніх творах, зокрема і в композиціях із писанок у сучасному інтер'єрі. Тож мотиви народного мистецтва допомагають зробити український дизайн через створення неповторного національного стилю [14].

## ВИСНОВКИ

Володіючи потенціалом творення культури писанка як частина народного мистецтва дозволяє зберегти українські традиції, формує

ментальність українців у цілому і спонукає кожного до самопізнання. Використання писанкових композицій в дизайні сучасного інтер'єру в якості центрального елементу організації інтер'єру, елементу декору універсального призначення та елементу декору цільового призначення здатне підтримати традиції виготовлення української писанки на місцевому, регіональному та національному рівнях, адже писанка будучи декоративним елементом інтер'єром також усвідомлюється людиною як оберіг з певним сакральним значенням. Тож українська писанка в етнодизайні має потужний культуротворчий потенціал.

## ЛІТЕРАТУРА

[1] Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів, 1992. 272 с.

[2] Барсукова О., Поля А. Українське писанкарство: як у різних регіонах прикрашають великодній яйця. Українська правда. 13 квітня 2023 р. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2023/04/13/253794/> (дата звернення: 05.03.2024 р.).

[3] Білоус О. І., Федченко О. К. Символічна мова писанок від кам'яної доби до сьогодення. Київ: Ар'я, 2012. 43 с.

[4] Бойко О. Символ у міжкультурній комунікації. *Наукова бібліотека періодичних видань НАН України*: веб-сайт. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39476/02-Bojko.pdf?sequence=1> (дата звернення: 03.03.2024 р.).

[5] Бондар І. Етнодизайн як форма збереження образів народного мистецтва в умовах глобалізації. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну. Дизайн середовища*. Вип. 3 (2). Київ, 2020. С. 192–201.

[6] Віртуальний музей нематеріальної культурної спадщини. URL: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua> (дата звернення: 03.03.2024 р.).

[7] Калитюк М. С. Писанки в дизайні сучасного інтер'єру. *Київський національний університет технологій і дизайну*: веб-сайт. URL: [https://er.knuid.edu.ua/bitstream/123456789/11664/1/NRMSE2018\\_V1\\_P461-462.pdf](https://er.knuid.edu.ua/bitstream/123456789/11664/1/NRMSE2018_V1_P461-462.pdf) (дата звернення: 06.03.2024 р.).

[8] Кордуба М. Писанки на Галицькій Волині. Упоряд. О. О. Савчук; художн. оформ. О. Г. Чекаль. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2018. 40 с., [177 іл.].

[9] Кудлаївська писанка. Віртуальний музей нематеріальної культурної спадщини. URL: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua/site/post/36> (дата звернення: 03.03.2024 р.).

[10] Лоел Л., Стогнота Л. Народне мистецтво України на межі тисячоліть. Київ, 2007. 249 с.

[11] Манько В. Українська народна писанка. Львів: Монастир Монахів Студитського Уставу. Видавничий відділ «Свічадо», 2001. 48 с.: іл.

[12] Писанкарство. Українські традиції. URL: <http://traditions.in.ua/remesla/pysankarstvo> (дата звернення: 03.03.2024 р.).

[13] Приймак Х. Художні особливості сокольської традиційної писанки кінця XIX – початку XX століття. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. Вип. 26. Львів, 2016. С. 276–286.

[14] Сиваш І. О. Українські народні художні промисли як основа етнодизайнерських проєктів. *Наука, дослідження, розвиток: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Познань–Варшава, 29–30 вересня 2018 р.)*. Познань–Варшава, 2018. С. 43–47.

[15] Скуратівський В. Т. Місяцелік: український народний календар. Київ: Мистецтво, 1994. 207 с.

[16] Танадайчук С. Декоративне мистецтво: розпис, пластика, витинанки, писанки. Бердичів, 1998. 48 с.: іл.

[17] Ткаченко В. Прародичі українських писанок. *Українська культура*. 2016. № 2. С. 9–14.

[18] Традиція гуцульської писанки. Віртуальний музей нематеріальної культурної спадщини. URL: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua/element/12> (дата звернення: 03.03.2024 р.).

[19] Угнівенко Т. М. Духовний скарб українського народу. Київ: Богуславкнига, 2012. 208 с.

[20] Яковлев М. І. Композиція + геометрія. Київ: Каравела, 2007. 240 с.

## REFERENCES

[1] Antonovich, E.A., Zaharchuk, R.V., & Stankevych, M.Ye. (1992). *Dekoratyvno-prykladne mystetstvo [Decorative and Applied Art]*. Lviv [in Ukrainian].

[2] Barsukova, O., & Poia, A. (2023). *Ukrainske pysankarstvo: yak u ryznykh rehionakh prykrashaiut velykodni yaitsia [Ukrainian pysankarstvo: how Easter eggs are decorated in different regions]*. Ukrainian Pravda. Retrieved from: <https://life.pravda.com.ua/society/2023/04/13/253794/> (access date 05/03/2024) [in Ukrainian].

[3] Bilous, O.I., & Fedchenko, O.K. (2012). *Symvolichna mova pysanok vid kamianoj doby do sohodennia [The symbolic language of Easter eggs from the Stone Age to the present]*. Kyiv: Arya. 43 p. [in Ukrainian].

[4] Boiko, O. (2011). *Symvol u mizhkulturnii komunikatsii [A symbol in intercultural communication]*. *Scientific library of periodicals of the National Academy of Sciences of Ukraine*. Retrieved from: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39476/02-Bojko.pdf?sequence=1> (access date 03/03/2024) [in Ukrainian].

[5] Bondar, I. (2020). *Etnodyzain yak forma zberezhenia obraziv narodnoho mystetstva v umovakh hlobalizatsii [Ethnodesign as a form of preservation of folk art images in the conditions of globalization]*. *Demiurge: ideas, technologies, design perspectives. Environment design*, 3(2). P. 192–201 [in Ukrainian].

[6] Virtualnyi muzei nematerialnoi kulturnoi spadshchyny [Virtual museum of non-material cultural heritage]. Retrieved from: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua> (access date 03/03/2024) [in Ukrainian].

[7] Kalytiuk, M.S. (2018). *Pysanky v dizaini suchasnoho interieru [Easter eggs in modern interior design]*. Kyiv National University of Technology and Design. Retrieved from: <https://er.knuid.edu.ua/>



bitstream/123456789/11664/1/NRMSE2018\_V1\_P461-462.pdf (access date 06/03/2024) [in Ukrainian].

[8] Korduba, M. (2018). Pysanky na Halytskii Volyni [Pysanky in Galician Volyn]. Arrange O. O. Savchuk; artistic formalities O. G. Chekal. Kharkiv: Publisher Oleksandr Savchuk. 40 p., 177 illustr. [in Ukrainian].

[9] Kudlavivska pysanka. Virtualnyi muzei nematerialnoi kulturnoi spadshchyny [Kudlaviv Easter eggs. Virtual museum of non-material cultural heritage]. Retrieved from: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua/site/post/36> (access date 03/03/2024) [in Ukrainian].

[10] Loel, L., & Stohnota, L. (2007). *Narodne mystetstvo Ukrainy na mezhi tysiacholit. [Folk art of Ukraine on the verge of millennia]*. Kyiv. 249 p. [in Ukrainian].

[11] Manko, V. (2001). *Ukrainska narodna pysanka [Ukrainian folk Easter egg]*. Lviv: Monastery of Monks of the Studite Order. «Swichado» publishing department. 48 p.: illustr. [in Ukrainian].

[12] Pysankarstvo. Ukrainski tradytsii [Art of Easter eggs. Ukrainian traditions]. Retrieved from: <http://traditions.in.ua/remesla/pysankarstvo> (access date 03/03/2024) [in Ukrainian].

[13] Pryimak, Kh. (2016). Khudozhni osoblyvosti sokolskoi tradytsiinoi pysanky kintsia XIX – pochatku XX stolittia [Artistic features of the Sokol traditional pysanka of the end of the 19th – beginning of the 20th century]. *Bulletin of the Lviv National Academy of Arts*, 26. P. 276–286 [in Ukrainian].

[14] Syvash, I.O. (2018). Ukrainski narodni khudozhni promysly yak osnova etnodyzainerskykh proektiv [Ukrainian folk art crafts as the basis of ethnodesign projects]. Science, research, development: Proceedings of the International Science and Practice Conference, 43–47 [in Ukrainian].

[15] Skurativskyyi, V.T. (1994). *Misiatselik: ukrainskyi narodnyi calendar [Misyatselik: Ukrainian folk calendar]*. Kyiv: Art. 207 p. [in Ukrainian].

[16] Tanadaichuk, S. (1998). *Dekoratyvne mystetstvo: rozpys, plastyka, vytynanky, pysanky [Decorative art: painting, the plastic arts, art of carving, art of Easter eggs]*. Berdychiv. 48 p.: illustr. [in Ukrainian].

[17] Tkachenko, V. (2016). Prarodychi ukrainskykh pysanok [Old relatives of Ukrainian Easter eggs]. *Ukrainska kultura*, 2. P. 9–14 [in Ukrainian].

[18] Tradytsiia hutsulskoi pysanky. Virtualnyi muzei nematerialnoi kulturnoi spadshchyny [Tradition of hutsul Easter eggs. Virtual museum of non-material cultural heritage]. Retrieved from: <http://virtmuseum.uccs.org.ua/ua/element/12> (access date 03/03/2024) [in Ukrainian].

[19] Uhnivenko, T.M. (2012). *Dukhovnyi skarb ukrainskoho narodu [Spiritual treasure of the Ukrainian people]*. Kyiv: Bohuslavknyha, 208 p. [in Ukrainian].

[20] Yakovliev, M.I. (2007). *Kompozytsiia + heometriia [Composition + geometry]*. Kyiv: Caravel. 240 p. [in Ukrainian].

## ABSTRACT

### **Syvash I. Cultural Creative Potential of Ukrainian Pysanka in Ethno-Design.**

*The article examines the modern trend of using Easter eggs in the design of modern interior, taking into account their cultural potential.*

**Purpose.** *To determine the possibilities of using Ukrainian Easter eggs in ethno-design to realize the potential of authentic Ukrainian folk art in modern interior design.*

**Methodology.** *The research methodology is based on historical, analytical and systematic methods. The historical method is used to identify the peculiarities of the ethnosymbolism of Easter eggs from different regions of Ukraine. The comparative method is used to compare the similarities and differences between pysankas and traditional patterns. The semiotic method is used to identify and systematize the symbols that are most often depicted on Easter eggs.*

**Results.** *The research results have shown that Ukrainian pysanka in the culture of modernity in the interior acts simultaneously as a material object, symbol and image, which at the same time has amuletic properties for its owner.*

**The scientific novelty.** *It consists in an in-depth study of the cultural potential of Ukrainian Easter eggs as a carrier of the symbolic code of national art in ethnic design and the possibilities of its use in modern interior design.*

**Practical relevance.** *Pysanka, being a decorative element of the interior, is also perceived by people as a talisman with a certain sacred meaning. The use of Easter egg compositions in modern interior design can support the traditions of making Ukrainian Easter eggs at all levels. Possessing a powerful potential for creating culture, pysanka as a part of folk art allows preserving Ukrainian*

*traditions, shapes the mentality of Ukrainians in general and encourages everyone to self-knowledge.*

*Keywords: environmental design, ethnodesign, interior, compositions from Easter eggs, mentality, folk art, pysanka (Easter egg), symbol, traditions.*

**AUTHOR'S NOTE:**

**Syvash Ilona**, Candidate of Art history, Associate Professor at the Department of Computer Technologies of Design and Graphics, National Aviation University, Kyiv, Ukraine, e-mail: [ilona.syvash@ukr.net](mailto:ilona.syvash@ukr.net), orcid: 0000-0002-7060-5350.

Стаття подана до редакції 12.03.2024 р.